

HABITATGE PÚBLIC

NACIONAL | pàgina 3

Les noves promocions de lloguer assequible arrencaran al setembre

Les ofertes hauran de ser inferiors al preu de taxació i es podran presentar fins al 30 de juny

Etnologia

COMÚ D'ORDINO

La volta al món en 59 màscares

CULTURA | pàgina 20

NACIONAL | pàgina 8

Nou paquet d'ajuts al Pas per l'RN-20: ja pugen a 300.000 euros

CASA REAL

Lleó XIV té la paraula

NACIONAL | pàgina 10 i Editorial

NACIONAL | pàgina 10

Forné no descarta Air Nostrum però ja li busca alternatives

NACIONAL | pàgina 13

Adeu a Angelina Mas, clau per al vot femení i drets dels discapacitats

NACIONAL | pàgina 15

Gili acusa el Govern de falta de planificació en infraestructures

PIRINEUS | pàgina 22

Junts i la CUP apugen el preu dels menjadors escolars

Alarma del Raonador pels "síntomes d'esgotament" dels serveis públics

NACIONAL | pàgina 4

PREPARA'T PER VIURE
ANDORRA EN MOVIMENT

PICNEGRE.COM

OBERT!

EXCURSIONS AMB EBIKE

DEL 15 DE MAIG
AL 30 DE JUNY 2026

ENCLAR

PNEUMÀTICS I MECÀNICA

Santa Coloma (ANTAR)	760 020
Encamp (Nou viari)	760 035
Av. Salou (Santa Coloma)	760 023
La Massana	760 029
Av. Tarragona	760 033

FINA A
150€
DE DESCOMPTA
PER LA COMPRA
DE PNEUMÀTICS
Continental

JOIERIA GAUDIA
art i joies

COMPRA
D'OR, PLATA
I RELLOTGES.

C/ Bonaventura Riberaigua, 23,
AD500 Andorra la Vella

827 001

Donant la nota

General ho aprovés? Això és el que suposem que el Govern s'està mirant amb lupa. Arribats a aquest punt i a aquest temps, quan el rellotge està ja en temps de descompte, la pregunta és què passa si ens tirem a la piscina amb el nostre marc institucional? Massa més voltes ja no se li hauria de donar. Totes les decisions tenen conseqüències. I aquesta l'ha de prendre el Govern, com va assenyalar encertadament Baró, perquè el Vaticà ja la té presa, però no d'ahir o d'abans-d'ahir, sinó des de fa segles i segles.

Avís SMS: En compliment del que preveu la Llei 29/2021, del 28 d'octubre, Qualificada de Protecció de Dades Personals, us informem que les vostres dades personals seran tractades per la SOCIETAT LA VEU DEL POBLE SA, amb la finalitat del qual és la gestió dels missatges SMS que acordem al vostre consentiment. Us informem que les vostres dades no seran cedides a tercers tret que sigui obligació legal. L'informem que podrà exercir els drets d'accés, rectificació, supressió i oposició, limitació del tractament o portabilitat i revocar el seu consentiment, així com sol·licitar informació addicional en relació amb el tractament de les seves dades personals dirigint comunicació escrita a lapde@bondia.ad; També podrà presentar una reclamació davant l'Agència Andorrana de protecció de dades. Els missatges es publiquen literalment, d'acord amb el contingut rebut a la redacció del BONDIA. No obstant, el diari es reserva el dret de publicació i no es responsabilitza de les opinions expressades en aquesta secció. L'USUARI es compromet a no fer ús dels continguts i serveis que ofereix el BONDIA amb tancats enunciat però sense efectes jurídics, ni emprar-los per a fins no autoritzats, ni legalitzar o contrariar a la bona fe i a l'ordre constitucional i propagar de manera pública, senyals, parafràsis, il·legalitats i atencions contra els seus titulars. El BONDIA no es compromet a garantir el dret de petició i el dret de defensa de la persona que vulguin el respecte a la dignitat de la persona, que siguin discriminats, senyals, parafràsis, o petició en contra a la joventut o la infància, l'ordre o la seguretat pública, o que, a judici seu, no resultin adequats per publicar-se. No es publicará cap missatge amb dades personals o que puguin identificar una persona sense el consentiment de la persona interessada. L'usuari s'obliga a no utilitzar els serveis que es prestin amb fins o efectes il·legals o en contrari al contingut del present Avís Legal, lesius dels interessos o drets de tercers. L'usuari garanteix que la informació, el material, els continguts o les observacions que no siguin les seves pròpies dades personals i que siguin facilitats al titular del diari, no infringeixen els drets de protecció de dades personals ni cap altra disposició legal. La informació, els materials, els continguts, les opinions o les observacions que l'usuari faciliti al titular es consideraran no confidencials i es reservará el dret a usar-les de la forma que consideri més adequada. La relació entre LA VEU DEL POBLE i EL USUARI se sotmet a la jurisdicció del Principat d'Andorra.

Cultura

Etnologia

La volta a Europa en 59 màscares

L'Era del Raser exposa fins al 23 d'agost la monumental col·lecció de Nacho Rovira: mig centenar d'exemplars procedents d'Espanya, Portugal, Itàlia i Romania, amb l'Ossa d'Ordino com a amfitriona.

A. LUENGO
ORDINO

Diu que Déu va crear Adam, va veure que no estava malament, però va considerar que encara estaria millor si tenia companyia, així que li va agafar la costella –quina?– i en va modelar la dona. D'acord que avui sona una mica heteropatriarcal, però què volen que hi faci. El que volia dir és que si no era bo que l'home estigués sol, encara menys que ho estigués la màscara de l'Ossa d'Ordino. Així que l'Associació Cultura Popular, que des del 2017 ha infós nova vida a l'Ossa, li va buscar companyia i la va trobar primer a *Alas y Viento*, la monumental col·lecció en què Nacho Rovira ha reunit prop de dos centenars de màscares de tot el món, i després a *Unveiling the Arts and Works Behind the MASKS*, projecte en què participen Espanya, Portugal, Romania i Itàlia que es va concretar en l'exposició comissariada per Pilar Panero, antropòloga de la Universitat de Valladolid, que fins al 23 d'agost es pot visitar a Ordino.

Naturalment, l'Ossa hi exerceix d'orgullosa amfitriona. En realitat, ho fa la rèplica en fibra de vidre creada el 2024 per Arnau Codina. La pellerina original s'exposa des d'aleshores i com la relíquia que és al Comú. La primera pregunta és obligada: d'on prové aquesta mania de posar-nos màscara? I primera constatació: tot i que a Ordino només se n'exposen d'uropees, la dèria de la màscara és universal: "En trobem des de l'inici dels registres històrics i a totes les cultures", diu Panero. Per què, aquest caràcter universal? "N'hi ha que pensen que ens disfressem per encarnar o representar el que no som. Altres, entre els quals em compto, tendeixen a veure-hi el que desitgem o el que temem, tenim por de l'obscuritat, de les forces de la naturalesa que no podem dominar. Pensin, sense anar més lluny, de la nostra Ossa. Això, en el món tradicional.

L'antropòloga Pilar Panero, amb els Zangarrón, les màscares de Sanzoles (Zamora).

Les màscares venecianes: 'bauta', 'pierro', 'jolly', medusa i antifàç.

Les inquietants 'chiparus', màscares funeràries de la localitat romanesa de Nereju.

Avui interpretem aquests vestigis folklòrics en clau contemporània i representen la por davant del buit, davant de la pèrdua de la identitat".

Les màscares per antonomàsia són avui les de Carnaval, però en realitat el seu moment arrenca pels volts del solstici d'hivern, amb pics entre Nadal i Reis, els anomenats Dotze dies màgics en què se celebrava la fi de l'hivern i el retorn de la llum. Així que a l'Era del Raser hi ha naturalment màscares venecianes, des de l'humil i minimalista antifàç, que només cobreix els ulls, fins a la molt més noble *bauta*, que cobria ulls i nas i que deixava només la boca al descobert. Era la que permetia anar papallonejant d'incògnit, i com poden imaginar la preferida de Casanova, el Gran Seductor. Avui seria un reggaeton, un youtuber o un futbolista tatuat de dalt a baix, però aquesta és una altra història. La més elegant i mitològica era sens dubte l'anomenada Medusa, que incorporava un bastonet que permetia retirar-la per revelar la identitat quan convenia al joc de la seducció. No els recorda vagament a Tinder, tot plegat?

Les màscares espanyoles acostumen a ser molt més austeres i amb tendència al flagel, com correspon als pobles peninsulars. Mirin les *jarramplas* de Piornal (Cáceres), que es treien en processó coincidint amb Sant Esteve i que donaven peu a una autèntica batalla *nabal*, amb *b*: igual que el sant va morir a cop de pedra, el *jarrampla* ha de suportar estoicament que els veïns li llencin quilos i quilos de naps. És el boc expiatori que ve a redimir els pecats de les pobres criatures humanes, diu Panero, cal estar molt en forma per sobreviure a la pluja de naps, i el cas és que hi ha cua: si els havia passat pel cap fer de *jarrampla*, sàpiguen que no hi ha lloc fins passat el 2050.

Naturalment, a MASKS no hi poden faltar ni el dimoni dels *Pastorets*, ni la Mort de Verges ni el Plen de la Patum de Berga. Per la banda portuguesa hi ha el *chocalheiro* de Miranda do Douro, els *caretos* de Podence i el Diabolo de Lazarim, però permetran que acabem amb el *chiparus*, màscares funeràries que vestien els veïns de la localitat romanesa de Nereju quan moria (de vell) algun padri de la comunitat: es tractava d'unes danses rituals que acabaven amb topades còmiques per fer riure el personal i fer el dol una mica més passador. Això, sobre el paper, perquè si te les mires de prop potser t'agafa un *patatús* i te'n vas de pet a l'altre barri, et toqui o no.